

REVACȚIA

Arad, Deak Ferencz-u. nr 20

ABONAMENTUL

Pentru Austro-Ung. 1/2
pe un an 20 cor. de an
an 10 cor.; pe 1/2 an
5 cor.; pe 1/4 an
2 cor. de an
Pentru România și
Sârbiat pe an
10 cor.
Pentru scrip. nu se napolază

TRIBUNA POPORULUI

ADMINISTRAȚIA:
Arad, Deak Ferencz-u. nr 20

INSERTIUNILE:

de un șir garmond: prima
dată 14 bani; a doua oară
12 bani; a treia oară 8 b.,
de fiecare publicațiune.

Atât abonamentele cât și
insertiunile sunt a se plăti
înainte în Arad.

Scrișori nefranate nu
primesc.

Anul V.

Număr de Duminică

1

În pragul Anului-nou.

Preoții celor două biserici române au bunul obicei, ca în ziua Anului-nou să arate credincioșilor întemplierile mai insenate de peste an: câți s-au născut, câți s-au însurat și câți au murit în cursul anului încheiat. Ear cei mai harnici dintre preoți dau cu acest prilegiu și sfaturi bune. Părinților, cum să îngrijească de copii, căci aproape pretutindeni între Români, dacă sunt multe nașteri, apoi bucuria aceasta se întunecă tare prin numărul nespus de trist al copiilor cari mor. Cei tineri le spun, cum să socotească sfânta taină a căsătoriei, ear dintre cei desevirșiți din viața pomenească pe toți câți au trăit în frica lui Dumnezeu, în dragostea pentru aproapele, precum și-au îndeplinit și toate datorințele către neam.

Cum ce fac preoții buni pentru credincioșii dintr'un sat, trebuie să facem noi, cei cari purtăm peana și zi de zi scriem întemplierile, pentru întreaga obște românească.

Să cercetăm adică: sporitu-ne-am în anul trecut ca număr, întăritu-ne-am în ale săvârșirilor bune?

Ear dacă în vre-una din afaceri am găsit scaderi, să chibzuim asupra chipurilor de îndreptare.

Din chiar cercetările întocmite de stăpânire, care nu mai departe decât anul trecut a făcut numărătoarea tuturor cetățenilor din țeară, se dovedește, că *Românii sporesc și îmbucurător*. Nu e neam, care să aibă atât de multe nașteri. Așa, că dacă n'ar fi și laturea tristă: *dacă n'ar muri adică atât de copii, noi am fi cel dintâiu în ceea ce privește sporul*. Sărăcia însă pe d'oparte, care aduce după sine lipsa de hrană bună și îndestulătoare, ear pe de altă parte negrija, așa zicând înăscută în toți Români, care face chiar și pe cei mai cu stare să lase lucrurile în grija Domnului, cum se zice, au cășunat și ne cășunează pierderi grozave. Românul nu chiamă adică doctor, ori îl chiamă prea târziu, ci se lecuște cu babe proaste, așa, încât când se incuibă câte o boală într'o casă ori într'un sat, boalele molipsitoare mai ales, apoi seceră copiii cu grămada. Și te umple jalea, când în cimitir vezi tot morminte proaspete și mici și nu una, dar multe mame, cari își plâng copiii morți — trei-patru d'odată.

Preoțimea, învățătoria și toți cărturarii români trebuie deci să ducă pe acest tărâm o luptă strajnică: să împrăștie negura groasă a neștiinței și să lumineze pe sătenii, să-i învețe cum să-și îngrijească scumpele odrasle. Pe amvon preotul să caute a lumina mai mult în această privință, decât să le povestească despre sfinți, cari adesea n'au nimic comun cu viața noastră națională. Ear învățătoria să țină prelegeri Duminicile și în sărbători, la care să adune tot

satul, că mai folositor e să-și învețe cum să-și îngrijească sănătatea, decât să peară vremea cu învățături, cari ori că nu le cuprind mintea sătenilor, ori că și de altfel le uită ușor. Se fac d'atâtea ori pe an — și, din fericire, aproape în toate satele, pe treceri, teatru și concerte populare.

Ei bine, toate aceste privilegii învățătorii să le folosească pentru a-i lumina pe săteni, mai ales că atunci se adună tot satul. Odată să le vorbească d'o afacere, altă dată de alta, măcar jumătate oră, și într'un an-doi a făcut atâta, încât nici nu-și închipuie.

Ear sătenii să asculte sfaturile bune și viața întreagă să le urmeze. Să nu uite o singură clipă, că datoria cea mai de capetenie a părinților e, să îngrijească de viața copiilor și fericirea cea mai mare s'o caute în copii mulți și sănătoși! Vai de bogatul, care ori că n'are copii, ori că-i are numai în — pământ!

Cât privește acum dragostea către neam, anul trecut a fost un an de mare încercare. S'au făcut adică alegeri atât pentru Dieta țării, cât și pentru congregațiunile comitatelor. Și drept să spunem, scriem lucruri de laudă. Pe d'oparte fruntașii — cei ziși membri ai comitetului național — nu s'au îngrijit destul de vreme cu privire la cele ce erau de făcut, pe de altă parte nici sfaturile date n'au fost urmate, ci aproape pretutindeni, alegătorii români, în loc să stea acasă și să-și vadă de treabă, s'au dus la vot, unii cu stăpânirea, alții cu kossuthiștii, cei mai vajnici dușmani ai neamului românesc, și ceea ce este trist: s'au dus pentru plată. Pentru câți-va florini și-au batjocorit neamul, s'au înjosit în fața străinilor.

Răul acesta, ne place a crede, ne va folosi în viitor: ne va îndruma adică pe toți să facem o așa politică, încât poporul român să nu se înfățișeze ca o turmă fără păstori, ci țărani și fruntași să meargă împreună, luptând și dând votul pentru cei meniți ca în *Dieta* să apere drepturile poporului.

Lupta din comitate, unde s'a pus la cale de fruntași cu deosebită grijă pentru soarta poporului, s'a purtat cu bun sfârșit. Punem în privința asta, cu mândrie, la locul întâiu comitatul Aradului, unde au străbătut în congregație nu numai toți fruntașii din oraș și de pe sate, peste o sută la număr, dar s'au ales și o mulțime de țărani, așa că la alegerea slujbașilor comitatului am putut să hotărîm după-cum am dorit. Candidatul partidului național-român a avut 167 voturi și a biruit față de omul stăpânirii, un lucru, ce nu s'a întâmplat în nici un alt comitat.

În cele mai multe comitate lupta s'a purtat însă destul de slab, și fruntașii au datoriat să-și stringă puterile în viitor și să lupte mai bărbătește, că altfel stăpânirea trece peste voința

și dorința noastră cum s'ar trece peste niște iemernici.

Remâne încă să ne întrebăm, cum stăm în privința averilor? Durere, din cele mai multe părți avem știri, că poporul sărăcește. Unii din pricină că nu muncesc destul, ci sunt lasă-mă să te las, cum zice Românul; alții cheltuiesc mai mult decât câștigă; îndesebi cheltuiesc, prin unele părți femele, tot mătasa poartă și dau mai mult pentru albe e și rumenele decât pentru îngrijirea sănătății copiilor. Dar, cei mulți cad din pricina *usurintei cu care fac datorii*... Având avere, le este adică ușor să ia bani dela bănci. Nu se în însă de obligațiunile luate; lucrurile ajung la proces și toba bate la case înspăimântător de multe la număr. Un singur noroc mai este: *băniile române sunt îngăduitoare* și nu fac greutăți decât acolo, unde ved că e răutate la mijloc ori nepăsare prea din cale afară mare. Vai de Românii, cari ajung însă pe mâna băncilor ori a cămătarilor străini!

O altă pricină a sărăciei este, că Românul mișcă prea greu: remâne adică tot unde a pomenit din bătrâni. Căceririle mai noi ale științei economice îl lasă rece și aproape trebuie să se gândească la un sfat bun.

În privința asta numai însoțirile economice ar pute să facă îndreptări mai de seamă. Nici până azi însă n'avem mai mult decât în două comitate asemenea asocieri: pe cea dela Sibiu și pe cea de la Orăștie. Amândouă fac atâta bine poporului, încât aproape e de mirat — și la tot cazul de osândit — cum de în alte comitate pildele bune nu sunt urmate, ci stăm cu toții aproape nepăsători și cel mult oftând privim, cum toți din jurul nostru se îmbogățesc. Șvabii și Sașii, de pildă, prin propria vrednicie, ear pe Unguri îi ajută mult și cu de toate stăpânirea!

Ne vom ține, în anul ce începe, de cea mai sfântă datorie, ca *îndesebi în ceea ce privește viața economică a poporului nostru, să ducem o luptă înțepită, pentru-ca pe d'oparte să împuținăm răul cunoscut, ear pe de altă parte să atingem binele dorit*.

Așa să ne ajute Dumnezeu!
Russu Șirlianu.

Congresul catolic s'a întrunit în Budapesta la 8 Ianuarie. Basa pertractărilor o formează proiectul comisiunii de 27, delegate pentru elaborarea și prezentarea planului autonomiei catolice. Situația pare foarte încurcată, căci nici corpul prelaților, nici comisiunea, nici partizanii lui Zichy, nici fracțiunea lui Ugron, nu au vrut să ia în considerație propozițiunile guvernului.

Se duce și spanul! Delegatul ministerial Klaffka, însărcinat să curețe comitatul Torontal, grajdul lui Aughias în curs de patru săptămâni a suspendat 19 funcționari, dintre cari trei fisolgăbirae; și tot atâția nu fost puși sub cercetare.

Dovadă este aceasta de un minunat tablou de ordine și de cinste ce a domnit în numitul comitat!

Dar se vede, că nu numai la picioare era stricăciunea, ci dela cap începuse. Căci revocarea spanului Ronay astăzi este fapt îndeplinit. Bun lucru, dar poate ar fi mai bun, dacă nu s'ar opri numai aci.

Honvezimea croată. „Budapesti Hirlap“ într'un recent număr se ocupă de corpul de armată honvezesc din Croația, spunând, că într'un cas de război maghiarimea mai mult poate conta pe armata comună, decât pe honvezimea croată.

Semioficioasele „Magyar Nemzet“ și „Bud. Tud.“ reflectând insinuărilor lui „Budapesti Hirlap“, îl invinuesc pentru acuzațiunile nebasate, nepatriotice și îndrăznețe, aduse corpului ofițeresc croat.

Răspunzând aventatul „B. H.“, își bazează invectivele pe faptul, că dintre ofițerii croați pensionați sunt patru membri ai partidului starcevicist. — Și acesta e un motiv?

S'a întrecut cu șovinismul ziarul apponyist! Nu interesele maghiarimei sunt interesele patriei comune, ci acestora trebuie să se subordone rivnele șoviniste, cari numai pacoste sunt pe capul țării și popoarelor ei.

Vorbe înțelepte la urechi — surde. „Deutsche Zeitung“ publică un prim-articol, în care se ocupa de situația dezastruoasă, care an de an se întinde în ținuturile din Banat. Acel Canaan de odinioară, pe care germanii l'au adus la înflorire după războaiele turcești, se ruinează prin șovinismul maghiar și prin proasta gospodărie jidovească.

Numitul ziar ilustrează scandalosul metod de a impune comunelor administrația dorită de solgăbirae, apoi miseria care se întinde zi de zi în toate ramurile de muncă, prin exploatarea jidovească și desevirșita lipsă de sprigin din partea statului, — care are destule cheltuieli cu fabricele jidovești de pe lângă Budapesta și cu — coloniștii unguri.

Dar bieții șovinisti, au vată jidovească în urechi și nu înțeleg, că jidanul face „patriotism“ pentru a se folosi și a trăi în belșug, pescuind în turburele vrajbei dintre „stăpâni“ țării și celelalte neamuri.

Statarii! Ziarul „Hazánk“ aduce îngrozitoare vești despre modul cum ținuturile rutene din Nordul țării au început pe mâinile hienei jidovești ruinând cu desevirșire sate întregi.

În ziua întâia de Crăciun a fost bătut la tobă satul Alsó-Kalocsa, rămânând 60% din locuitori pe drumuri, cu familiile lor, — în ziua iubirei!

Lepra de „cărțurari“ perciuinași, cari vin să-și cucerească nouă patrie, făcând ușură, ajunge la pretenții fabuloase față cu nenorocii țărani, și sub scutul paragrafilor legii, ajutată de advocați jidovi, și dacă e trebuință chiar și de forță armată, deposează cumplit pe locuitorii ținutului.

Ziarul „Hazánk“ a început o vigoasă campanie în fața acestor desperate situații, constatând, că nu mai e chip de salvare, decât prin statarii. Legile sunt zadarnice, neputincioase față cu starea de lucruri de-acolo: „streang pentru Kazari!“.

Tovărășia din *Seliște* se găsește tot în stadiul cunoscut din anii trecuți.

Tovărășia din *Sebeșul-săseșc* dispune de mașină de imblătit cu vapor; mașină de sămănat grâu, cucuruz și napi; mașină de sămănat trifoiu; un plug de săpat (Planer junior); un tăvălug mare de fer și un trior. Dacă tovărășia n'a mai putut procura și alte mașini și unelte, cauza e, că e necesită să folosească întreg câștigul realizat la depurarea datoriei de 3084 cor., cu care mai restează din prețul mașinei de imblătit. Toate mașinile și uneltele, ne raportează direcțiunea tovărășiei, s'au procurat și plătit ele din ele, deoarece neînsemnatele cvote, depuse la început de membri, li-s'au înapoiat cu mari dobânzi, căci an de an orzul și ovășul câștigat cu mașina de sămănat s'au împărțit între membri, ear' mașinile, afară de cea de imblătit, le folosesc gratuit. Între lucrările de căpetenie, proiectate de tovărășie, se numără înființarea unei pivnițe comune de vin. Dela mașinile sale, al căror preț e evaluat la 9581 cor. 48 bani, tovărășia a încasat în 1900 peste 5600 cor., din cari, după solvirea materialului necesar la mașini, a lucrătorilor etc. etc., — a solvit 2400 cor. drept depurare din prețul mașinei de imblătit, a procurat unelte noi cu preț de 305 cor. 52 bani și a avut sold în bani gata 351 cor. 80 bani. Averea curată a tovărășiei reprezintă suma de 6853 coroane 58 bani.

Tovărășia din *Lancrăm* de sub conducerea înțeleptului economist, parohul *Isidor Blaga* de acolo, lucrează cu mult spor la înflorirea treburilor economice din localitate.

Tovărășia din *Gurariului*, a cărei direcțiune e compusă astfel: president: parohul *Ioan Manta*, secretar: *Jeronim Mardan*, inv., inspector de mașini: *Savu Droc*, ec., cassar: *Ilie Măcelar* proprietar etc. — dispune de mașină de sămănat și de săpat cucuruzul, în preț de 60 cor.; oblu de fenațe în preț de 100 cor., și de un trior în preț de 200 cor. Pe toate acestea membrii tovărășiei le folosesc în mod gratuit. Tovărășia pe lângă acestea dispune de 120 cor. în bani gata și planuește a se prevedea cu o mașină de sămănat.

Tovărășia din *Roșia-săsească* a încasat în 1900 dela mașini 59 cor. 04 bani; ea nu mai datorește cu nimic din prețul mașinilor și uneltelor și are avere, ce reprezintă suma de 733 cor. 96 bani.

Tovărășia din *Aplodul-român* în 1900 a câștigat dela mașina de imblătit 1025 ferdele de grâu, 140 ferdele ovăș și 43 ferdele orz, cari cantități, după ce prețul mașinei s'a achitat încă din anul trecut, s'au împărțit între cei 50 membri ai tovărășiei.

Despre mersul afacerilor tovărășiei agricole din *Mohu*, *Secădate* și *Avrig*, n'am putut obține nici un fel de raport.

Fondul bisericesc-școlar, creat din contribuțiile în cereali ale parochienilor din *Gusterița*, și-a adăus la capitalul avut din vânzarea bucatelor interesele conveniende pe anul 1900.

Insoțirile de credit sătești sistem Raiffeisen.

Insoțirile noastre de credit sătești lucrează cu spor în ridicarea nivelului moral și material al societăților.

Din activitatea de ele dezvoltată în cursul anului 1900, relevăm următoarele:

Insoțirea din *Roșia-săsească*, a cărei direcțiune e compusă astfel:

president *Romulus Poșa*; cassar *Toma Măcriș*; membri în direcțiune: *Simion Coman*, *Simion Ganea*, *Toma Frățiciu*, *Fronu Solomon*, *Toma Mălaiu* și *Nicolae Tiban*, toți economi; ear' consiliul de supraveghere astfel: president *Pompiliu Bănda*, inv., ear' membri *Toma Cica* și *Ioan Bocea*, economi, — numără 46 membri cu 920 cor. părți fundamentale; fondul neatacabil al Insoțirii a crescut la suma de cor. 531.88, cel de rezervă la cor. 198.52; ea numără 43 debitori cu minimul datoriei de 2 și cu maximul de cor. 310. — Pretensiunile ei fac cor. 6990. — și datorește băncii „Albina” cor. 5000. — Raportul direcțiunii băncii ne pune în vedere, că poporul, dela înființarea Insoțirii încoace, e mai aplicat spre ori-ce întreprindere economică, fiindcă îi stau ori-când banii la dispoziție.

(Va urma.)

Ce să facem în Ianuarie ?

De-ai schimbat servitori, griji cum te arăți față de cei noi. Nu fi nici prea aspru, dar nici prea blând. „Stăpânul scump își învață sluga hoată”. Cară gunoiu pe pământuri și vii, căci alt-cum locurile serăcesc, nu-ți răsplătesc munca. Drege uneltele economice, căci acum având timp, poți să stai lângă măestru, ca să-ți faci un lucru de treabă. Vitele le hrănește bine, să li-se dea sare măcar de 2—3 ori pe săptămână, căci aceasta ajută și înlesnește mistuirea; și grajdurile să se aeriseze. Numără săptămânile până la Sfințul *Georgie* și vezi cum stă cu nutrețul. Curățește pomii de mușchiu, coaje bătrâne, crengi uscate, și pe timp umed de iească și rășină. Unge ranele cășunate cu o amestecătură de (balegă) gunoiu proaspăt de vită, pământ oleos și păr de bou tăiat în jurul pomilor, astfel umpli pământul de umezeală și faci ca pomii primăvara să întârzie cu înfloritul, prin ce-î scapi de brumă și de alte răceli ce vin mai târziu. Dacă timpul e uscat și călduros, tale mlădițe de altoit și le păstrează la loc umed în pivniță acoperite cu nisip. Din pivniță depărtează legumele putrede, și curăță cartofii de colțuri. La purcel să li-se aștearnă paie uscate ca să nu degere; de stupi trebuie îngrijiți ca să nu fie conturbați de nimic, sa fie la bun adăpost și păziți de șoareci.

Dă la găini păsări și ovășe pârliț zdrobit ca să ouă mai bine.

Paturile calde trebuie aerisite din partea sudică și noaptea să se acopere cu paie sau rogojin.

Samănă în paturile calde castraveți, (guliți) caralabe, șalată și mazăre dulce.

„Bunul Econom”.

Din public.

În Nr. 211 al ziarului „Tribuna Poporului” subscribul am dat publicității un raport despre alegerea municipală din *Hălmeș*, întâmplată la 9 Noembrie a. c., unde s'a descris alegerea cât se poate de fidel, însă cei cu musca pe căciulă se află destul de ofensați, fiind că nu erau deași a li-se spune adevărul în față, ei a umbra cu doi bani în trei pungi, după-cum dl *Enea Joldea* afirma despre raportorul acelei alegeri.

Îmi pare bine că dl *Joldea* îmi oferea un privilegiu atât de bun, prin răspunsul său din Nr. 219 a. c., a mă rectifică și a-î replică în contra calomniilor și insinuărilor nedemne aduse de dsa la adresa raportorului, și totodată a face lumină, ca On. public să poată vedea în adevărata-i haină și culoare pe cinstitul pasivist din *Hălmeș*, diacon—Invățător, corțeaș al lui *Tagányi*, agent la „Crisana” din *Brad*, unde intervine și cu câmbii — știe de carți — casul din *Hălmeș*.

Zice respectivul, că raportorul să-î dovedească, că el ar fi corțeaș pentru cumna-

mul său *George Rob*; și replică, că e destul să-î dovedesc, că a corțeaș pentru *Tagányi*, care nu-î era cumnat.

Zice că nu s'a întreprins la alegerea municipală, pe motivul că învingerea era deja prevăzută; aci recunoaște dl pasivist că au fost alții, cari s'au întreprins în mod destul de demn, ceea ce i-a provocat consternațiunea. Întreb pe pasivist, când s'a întreprins el în ceva afaceri mai de dai Doamne, el omul cu multa prevedere? După programul cărui partid se orientează? Când și unde s'a decretat pasivitate în acea formă politică, în care o practică pasivistul, să se ascundă de lumii și să orbece în întunec? Să încunjure apa cea curată și să pescuiască în turbare? Dacă e pasivist curat, cum se numește, ce a cercat prin *Bănești* în ajunul alegerii de deputat, și încă noaptea după 9 ore, să corțeașcă pe sama lui *Tagányi*?

Zice că și eu am fost unul din șapil lui *Tagányi*; nu m'am afirmat în forme de acelea, în cari s'a afirmat pasivistul. Ved că mult îl înghimpă pe dl pasivist coarnele dela șapul lui *Tagányi*. N'al ce-î face dacă e mare identitate de nume și de persoană. Mai mult aduce dl pasivist către șapul lui *Tagányi* atât după ținută, cât și după identitatea de persoană, precum și după prieten. Numai în zadar își ciungărește barba cinstitul diacon, și își leagă de grumaz clopotul pasivității, ca să nu l cunoască nime, că cu toții îl știm. Clopotul care dedea resunet la atâta pasivitate mai înainte, l'a pierdut dl pasivist șap al lui *Tagányi* cu corțeașul noaptea prin *Bănești*, rămânându-î dela el numai sfoara de care se mai poate folosi și altă-dată, când va afla de bine, fiind și așa pasivist atât de compătimit. Însă ca preot o zic d-l diacon din *Hălmeș* u, „Doamne gonește tot vicleanul și necuratul duh, care se ascunde și se încuibează în inima lui”.

Era mai sigur, că în *Bănești* mai în silă l'ar da de urma, fiind acolo frații lui șapul lui *Tagányi*, cari nici la un cas nu l vor denunța, stând în relațiuni intime atât cu unul, cât și cu alții, însă îl replică dl pasivist: spune-mi cu cine te însoțești, și-ți voi spune cine ești.

Dl pasivist aduce de martor On. public, că ce minunată ținută a avut el, nu știe însă, unde ar eși cu treaba, dacă puțini ar ști și neprecupțat ar aduce mări tuosul verdict în privința ținutei lui.

Cel doi bani și trei pungi cruce-î pentru sine, căci banii îi lipsesc, ca să nu umble „după os de roș” și să nu bage a fund ghiara la nașul în coș atunci când știe că e plin cu grânțele, ear cele trei pungi îi lipsesc să astruce usura ce o sevrărește cu atâta îndrăzneală ca agentă conto băncii „Crisana” din *Brad*, față de acei nenorociți ce-î vin la ghiară, să întrevină pentru împrumut la ce în *Hălmeș* se pot dovedi casuri destul de compromițătoare. Întreb pe dl pasivist, ce festivitate au serbat pasiviștii la E. Joldea la 13 Martie, la care a luat parte atât în anul curent, cât și în cel premers. La doi domni a servi deodată, e fătărnicie, schlrhos păcat!

Cu așa ținută și în așa forme află pasivistul de bine că va asigura poziția cumnatu său *Gyari*, inscenând „divide et impera” la olaltă earșă cu șapul lui *Tagányi*, căruia îi concederă atâta teren, ingerindu-se de conducători cu pasivistul virtueluș.

Sămănând vânt, seceri furtună, dovedit eclatant pe câmpul dela *Iosăș*, precum și la alegerea municipală din *Hălmeș*, că cine ce ținută a avut și are.

Hălmeș.

Raportorul.

Prea-onorată Redacțiune!

Cu o vedită bucurie am cetit intimpinarea diui preot *Vuculescu* referitoare la raportul făcut de mine despre conferința din *Ghiroc*. Mai mult însă ca toate îmi place motivarea subredă a purtării d-sale în afacerea taxelor de conferință. Așa se vede că dl *Vuculescu* n'a cetit noul „Regulament al Invățământului pentru întreaga mitropolie, emanat dela măritul congres bisericesc, care a abrogat ori-ce dispoziții anterioare. Astfel „Manducerea” la care se provoacă dl *Vuculescu* cu atâta ifos, nu mai are valoare. Dar să intrăm în meritul cauzei.

Eu scrisesem acel raport din încredințarea adunării invățătorilor din protop. *Radnei*, cari consternați de cele auzite dela invățătrii din *Șoimoș* au luat conclud a aduce acest cas înaintea judecării publicului cetitor. Tot ce am scris eu se poate reasuma așa: că dl *Vuculescu* odios de diurna

*) În această... Redacțiunei o declarațiune doved...

cea splendidă a dascălilor săi, a împedecat a li-se plăti diurnele pentru adunarea invățătorilor din *Arad*, apoi în loc să stăruie ca invățătorii să participe regulat la conferințe, i-a sfătuit să șadă acasă. Și dl *Vuculescu* întru nimic n'a răsturnat aceasta, ci mai virtuos le-a înțarit prin aceea, că cu un paragraf mort a redus diurna de zi a invățătorilor la 2 coroane. Încât pentru afirmarea din urmă nu zice nimic. Ei dle părinte! Așa nu se achită de o chestiune atât de importantă ca aceasta! D ta vei fi cugetat, că închinându-mă pe mine cul trag, ai răsturnat întreg adevărul celor zise de mine. O fi, dar acum să stăm de vorbă. Nu voesc a fi defensorul nimemui, cu atât mai puțin al invățătorilor din *Șoimoș*, cari vor și să-î apere onoarea vătămată prin scrisesele dlui *Vuculescu*, dar că d-sa numai dela invățătorii așteaptă să facă economii în banii publici, aceasta nu o pot concede. Dacă *Șoimoșul* e aproape de *Radna* unde e gara călei ferate, până unde invățătorii merg pe jos, apoi nu i urmare că dăruie făcând aceasta să abdică de dreptul de a-și computa trăsura, căci la aceasta sunt îndreptățiți prin lege, și dacă nu folosesc trăsura apoi de bună seamă fac aceasta ca să-î cruce sieși ceva și nu comunei politice. După logica d-tale ar urma că cineva ne-având bani și călătorind la *Radna* pe jos într'un proces, n'ar fi îndreptățit a și socoti spese de drum din simplul motiv că a călătorit pe jos; dacă ei merg pe jos, și-î strică încălțămintele de bună seamă o fac ca să le rămână ceva lor dar nu comunei. Ian' caută d-le părinte la cealaltă funcționari bisricești și publici cari venind la D-voastră nu-î socotesc taxa de cărație.

Ce privește treaba cu favorul dela drumul de fer, apoi acela e făcut la persoana invățătorului și nu comunei, și e treaba invățătorului să pe care clasă călătorește, și nici de cum nu privește pe nimejca, care invățătorul merge cu preț redus ori întreg, aceasta e favorul său, comuna are să i deo prețul dela cl. a li-a conform rânduelei d-lui comite suprem adresată notarilor cercuali. Să ne spună Sfinția Sa, că de câte ori, în sarcinată cu investigații dela comuna bisericești — a călătorit pe cl. a li-a și totuși și a ridicat diurna de cl. li-a fără a obiecționa cineva până acum că a căutat a stoarce bani pe nedrep, ear apoi diurna de zi n'a 4 cor., cum socotesc dascălii — ci câte 10 cor. adică boarește. Dar ce zic, unui invățător nu-i compet așa diurna mari pentru-că e mare contrastul cultural între el și un preot! Să dovedim cu exemple. În ori-ce parte a lumii vom căuta, nu vom afla că unul invățător care e la locul misiunii sale, să i-se retribue o taxă mai mică ca unui șumar ori păzitor de hotar, care încă capătă 2 cor. la zi chemat fiind la vre-o pertractare. Acela care nu are nici o calificățiune i se dă 2 cor. desi nu mai câte-va ore e ocupat, pe când un invățător care e silit de lege să participe la conferința pe 2 zile în *Arad* i se cuvin numai 4 coroane după socoteala d lui *Vuculescu*. Poftim, On. public cetitor, cu 4 coroane, un invățător să șadă 2 zile la *Arad* apoi noaptea să doarmă pe străzile *Aradului*, și totuși să-î facă datorița sa. Apoi nu-i mirare mare că în *Șoimoș* se schimbă invățătorii mai în tot anul așa de pildă în cești 10 ani din urmă au fost în *Șoimoș* nu mai puțin de 8 invățători.

Să ne ierți dle *Vuculescu*, dar eu nu scriu din tușă, d-ta caută și vei afla ușor cine e notarul conferinței, și pentru-că suntem prieteni vechi voesc să ne întâlnim ear.

Notarul conferinței dela *Ghiroc*.

Mulțumită publică.

Pentru masa studenților dela gimnasiul rom. gr. or. din *Brad*, au mai intrat următoarele dăruiri:

I. Dela M. On. D. Dr. A. Marta adv. *Lipova*, 8 cor.; N. Dan 1 cor.; N. N. 1 cor.; *Grigorie Marisean* 2 cor.; *Iulia Pop* 1 cor.; *Emil Dozse* 1 cor.; *Paulescu* 1 cor.; *Melietiu Snciu* 2 cor.; Dr. *Vasile Avramescu* adv. *M. Radna*, 2 cor.; *Ioan Tuduescu* 1 cor.; *Augusta Tuduescu* 1 cor.; Total 16 cor.

II. Dela M. On. D-nă, *Veturia Dimitrescu*, întru eternizarea memoriilor mult iubitului său nepot *Eugen Chirilă*, stud. tech., 5 cor.

Primească maritimșii dăruitori ca mai călduroasă mulțumită!

Direcțiunea gimnasiului rom. gr. or. din *Brad*, în 16 Decembrie 1901.

George Părdău, dir. gimnas.

„TRIBUNA POPORULUI“

intrând în al 71-lea an de viața, va adula să se grăbească să se sprijine de ajutorul cititorilor români făcându-și mai multe îmbunătățiri.

Aflând că de mult le plac fraților dela sate să se joace cu chipuri, în curând vom fi în stare să aducem în fiecare număr de Duminică o frumoasă vedere, câte un chip d'al bărbaților vestiți și câte un obiect plăcut, tot.

Vom să în fiecare număr amănunte despre schimbarea vremii, despre prețurile de grâne, făină, carne și spirit, după cum vom lăsa, d'asemeni, loc mai mult afacerilor economice, așa fel, ca cititorul să aștepte ori-ce sfat și tot de ce are trebuință, în viața sa de toate zilele.

Vom publica studii despre însoțiri, arătând cum printr'însele popoarele se pot îmbogăți economic și întări politic.

„TRIBUNA POPORULUI“

și până acum, așa și în viitor va lupta pentru programul național, va deschide școlile sale tuturor celor năpăstuiți, celor prigoniți pentru dreptate le va sări în ajutor.

Prețul abonamentului

pe un an 4 Cor.
pe jumătate an 2

Ori-care cititor a avut vre-un necaz cu poșta, rugăm să ne scrie. Am intervenit alică la Direcția generală a poștei ca măsuri aspre să se ia împotriva tut. nu împart regulat foaia noastră.

Redacția și Administrația.

NOUȚĂȚI.

ARAD, 10 Ianuarie n. 1902.

Crăciunul în Arad. Sfintele sărbători ale Crăciunului s'au săvârșit și în anul acesta cu deosebită solemnitate. În biserica noastră catedrală, în ziua întâia a pontificat la liturgie S. S. Episcopul diecesan Iosif Goldiș, asistat de archimandritul Aug. Hamsea, protosincelul I. Ig. Pap, referentul R. Ciorogariu, Dionisie Popovici, preoții Vătan, Bodea și Nicorescu, de diaconii Dr. Suci și V. Mînușin. În cursul serviciului divin a fost hirotonit preot diaconul Vulpe, ear absolventul de teologie Lăzărescu intru diacon.

Un imens număr de popor și inteligență a asistat la sfânta slujbă, decât marea biserică să se umplă. Aceasta prea mică pentru numărul credincioșilor.

În ziua a doua a pontificat archimandritul Aug. Hamsea, rostind și o predică. Au asistat la serviciul divin soldații români din regimentul 33, care formează 75% din contingentul trupului din cetate, venind cu muzica regimentului. La sfârșitul serviciului muzica a intonat din corul cel mare din Casa domnitoare, ca o frumoasă rugăciune ce se înalță într-o mare cântec Stăpânului atot-puternic, intru viața strălucitului nostru Moșch.

Dela oraș. Mercuri, în 8 Ianuarie n. anul Arad a avut o adunare generală în cea mai mare parte, a fost ocupată restaurarea feluritelor comisii municipale, în cari au străbătut și câțiva

George Purcariu, Constantin Don, Dr. Petru Opres și P. Dobru în comisiunea economică; Dimitrie Bonciu, Dr. Virgil Boșdan și Dr. Petru Opres (acest din urmă în mai multe comisii) — în comisiunea judiciară a orașului.

Avansări de Anul-Nou. Sublocotenenți în rezervă au fost înaintați în armata comună: Ioan Maruna regim. de inf. 11, Vasile Burduhos regim. de inf. 41, Ioan Malaiu reg. de inf. 31, Iust Cocian reg. de inf. 36, Ilie Coșovariu reg. de inf. 100, Ludovic Vancea reg. de inf. 50, Valeriu Nicoară reg. de inf. 31, Petru Catelan reg. de inf. 47, Iosif Alda reg. de inf. 29, Filip Grigorovici regim. de inf. 41, Victor Stoian regim. de inf. 75, George Voinea reg. de inf. 82, Dumitru Pacea regim. de telegraf, Aurel Zgrea reg. de inf. 2, Alexandru Bogdan reg. de inf. 64. — Cavalerie: Iuliu Buc reg. de ulani 11, Alexandru Grigorecea reg. de husari 14. — Artilerie: Dr. Ioan Cioroș, Iosif Smoglian reg. 42, Paul Bude reg. 1, Virgil Cioban, Trifu Goița reg. 7, Candin David. Stan Vidrișin de reg. 34, Orest Luța regim. 12. Trupa sanitară: Mauriciu Tedescu desp. 17. La tren: Valeriu Lepa regim. 2, Octavian Bogdan reg. 2, Eugeniu Creman reg. 2. La hanzei: A. Babescu 8, A. Balomescu 26, George Bezeran 8, Vasile Meșter 23, E. Pop 3, Nic. Radu 27.

Reforma examenelor juridice. Ministrul instrucției Wlassics a dat publicității proiectul său de reformă a examenelor dela facultatea de drept, prin care se intenționează unificarea examenelor atât pentru cei-ce se pregătesc să fie avocați, cât și pentru cei-ce caută cariera judecătorească. Doctoratul, în sensul și cu drepturile ce acordă până aci se șterge și va fi înlocuit printr'un examen de stat, care se constituie din două părți și anume:

Examenul din științele juridice va avea următoarele obiecte: a. dreptul privat ungar; b. dreptul comercial și cambial ungar; c. dreptul civil; d. dreptul penal și procedura. Examenul din științele de stat: a. studiul constituției și dreptul public ungar; b. dreptul administrativ; c. finanțe și regulile politice și elementele de statistică.

Se modifică, în același timp, cu totul examenul al doilea fundamental, dându-i-se obiectele: a. dreptul privat ungar; b. dreptul canonic; c. dreptul internațional.

Brutalități gendarmerești. Ziarele ungurești aduc amănunte despre niște sălbătici gendarmerești, care-ți îngheață sângele în vine. Dela primăria din Sarkad cineva a vroit să fure adică lada cu bani. A și scos-o în curte, dar neputând s'o spargă și se vede nici s'o ducă mai departe, a lăsat-o acolo. Geandarmii au vroit să facă însă pe grozavii, să descopere pe hoți. Au prins deci pe sătenii Kiss și Institoris. I-au legat fețele și i-au bătut, în obraz, cu palma și cu pumnul până i-au umflat, de abia mai aveau figură omenească. Bieții au și pierdut simțirea. După-ce și-au venit ear în fire, i-au bătut la țape cu nuiiele de fer dela pușcă, ba au dat chiar cu patul puștii, încât i-au mai omorât! Numele acestor sălbătici este Sarkadi, sergent major (strajameșter) și Tóth, sergent (frer). Amândoi vor fi însă dați în judecată și puși la răscul.

Așa, da! Mai zilele trecute, când au fost alegerile slujbașilor la comitat, am arătat și noi, că la M. Orv, în comitatul Mosson, cel doi candidați la vicispănie, Pogány și Tóth, s'au bătut zdravăn în mijlocul uliței. Și fiind-că a învins în uliță, Pogány a eșit biruitor și la alegere.

Acum se scrie însă că cine-va a încercat să-l omore pe Pogány. Nu însă pe față, ci trimițându-l din întunecul nopții un glonț, pe fereastră. Din întemplieră însă Pogány nu era la masa de scris, asupra căreia a tras atentatorul. Nu se știe încă, cine operează în felul acesta, mulți cred însă că și încercarea aceasta de omor este în legătură cu bătaia din ziua alegerii. Vre-un act de răsculare.

La tot cazul e ciudat, ca și între domni să se luămpe asemenea lucruri!

Corpurile legiuitoare din România au luat vacanță de sărbătorile Crăciunului Sămbătă seara. Vacanțele vor dura până în zece Ian. st. v.

Necrolog. Maria Roșca după grele suferințe, în al 62-lea an al etății, provăzută fiind cu ss. Taine, s'a mutat la cele eterne, Mercuri în 1 Ianuarie a. c. la 9 ore seara. Rămășițele pământești ale neuitatei mame și bunice se vor înmormânta Vineri în 3 Ianuarie la 3 ore după amiază în cimitirul central din Viena. Cuprinși de adâncă durere aduc această știre jalnică. Viena în 1 Ianuarie 1902. Dr. med. Victor Roșca Profesor Petru Roșca fl. Maria ved. Dr. Crișian Florica și Letiția fiice. Ionel, Rhea-Silvia și Ascaniu nepoți.

Subscriși în numele lor și a numeroșilor consăngenți pătruși de durere anunță decedarea neuitatului și mult iubului lor fiu, soț, tată și a parochului Ioan Bozgan, paroch gr. or. rom. din Mândru-loc, în etate de 40 ani. În mormântarea scumpului defunct s'a făcut erit în 9 Ianuarie st. n. a. c. la 9 ore a. m. după ritul gr. or. român în cimitirul di Mândru-loc. Mândru-loc, la 8 Ianuarie n. 1902. Să-ți fie etern repausul! Floare Bozganu născ. Balaj, ca mamă. Lucreția Bozganu născ. Barbu, ca soție. Bozgan, Mărioara, Letiția, George, ca fi, ved. Florița Telescu născ. Bozgan, ca soră. Aurora Telescu, ca nepoată. George Bozganu, ca unchiu.

Țarul la Viena. Foile rusești comunică știrea, că perechea imperială a Rusiei va face în primăvară o vizită Monarchului nostru în Viena.

Un omor îngrozitor s'a întâmplat în comuna Dubeva chiar în noaptea anului nou al catolicilor. Dimineața s'a găsit adică omorită femeia lui Galócs Antal și două copii al ei, cari trăiau în sat din banii ce le trimitea Galócs Antal, plecat în America de mai multe luni. Bietul om chiar de anul nou trimisese familiei sale 100 coroane. Din cauza acestor bani familia a fost omorită. Czanyuga Mihály, un cunoscut al familiei, om certat de altfel cu legea, a venit noaptea și a luat cu sîla banii, ear după aceea a omorît pe femeie. Deșteptându-se copiii, i-a omorît și pe ei. Noroc că alți doi copii nu dormiseră în noaptea aceea, căci de bună-seamă li omoria și pacea, crezând că astfel nu o să știe nimeni cine a jăfuit și omorît pe soția lui Galócs. Aceasta se vede însă că a luptat, grozav cu miselul, destul de mult și a găsit strimbat urechile. Gendarmii a căutat în sat cui i-s'a rupt urechia și au găsit iute pe Czanyuga, care a văzut că zadarnic ar mai încerca să tăgăduiască; banii s'au găsit și ei la ucigaș, pe care poporul adunat vroia să-l rupă în bucăți. Geandarmii numai cu greu l'au putut apăra.

Surpare. În comuna Remetea catolicii au avut un an nou nu se poate mai trist. Lume multă venise la biserică în cor om lângă om. Se vede însă că ori corul era slab făcut, ori că prea se îngrămădiseră mulți acolo, destul că s'a surpat și oamenii au căzut jos peste alții. Sunt numeroși răniți, unii poate greu, ear de sub grămada de ruine s'au scos morți patru, alți opt earși au fost scoși răniți așa de greu, că anevoie vor scăpa cu viața. Se înfelege, că nu s'a mai urmat cu slujba dumnezeiască, ci biserica a fost închisă îndată și va rămâne așa pân' se va sfârși cercetarea.

Sarah Bernhardt — înamorată. Agenția Wolff vestește o interesantă știre despre renumita tragediană Sarah Bernhardt. Zina anume, că Sarah, acum la Paris, a fost nimerită de un rău amor, — s'a înmormântat de majorul Walsin-Esterházy binecunoscutul cavalier din procesul Dreyfuss. Tragediana a declarat, că îndată-ce un juriu de onoare francez ar reabilita pe adoratul major, ea li întinde mâna și inima.

Principe expulsat Tribunalul militar din Odesa a achitat pe principele Dolgorucki, vărul țarinei lui Alexandru al II-lea (din căsătoria morganatică), care a fost acuzat cu dilapidarea a două milioane de ruble, din casa ministerului de marină. Țarul însă a ordonat, ca principele să părăsească imediat Rusia. În urma ordinului principele a călătorit la Viena.

Contesă licitată. Moșia contesei Haller Luisa vestită ca mare șovinistă și propagatoare a culturii memoriei poetului Petőfi, căzut la Sighișoara, a ajuns sub licitație și s'a vindut la tobă. Patriotica contesă acum a luat lumea în cap, plecând în străinătate.

Pentru Anul nou. Pentru a se elibera de usul de a gratula la Anul nou au răscumpărat felicitările de Anul nou

nei pentru literatura română și cultura poporului român: Dr. Petru Țegla 15 cor. Emanuil Ungurianu 10 cor. Ioan Peps, Buziaș 6 cor. Grigorie Iovescu și Dr. Aurel Cosma și soția, Timișoara câte 5 cor. Terentie Bugariu, Timișoara 4 cor. Dr. George Adam, Cornel Prostean, Valer Lepa, Dim. Vancu, Timișoara și Dr. Enea Nicola, Ciacova câte 3 cor. Romul Nicolin, Dr. Valer Mezin, Alexandru Buibaș, Arcadie Oprean, Dr. Cornel Iancu, Gavriil Selăgian, Timișoara, Nicolae Micluța, Terenteaz, Victor Russu, Uftin, Lazar Pasca, Medves și Ioan Ionescu, Jebel, câte 2 cor. Romul Cărăbaș, George Cosma, Romul Radu, Ioan Bandu, Petru Ionaș, Timișoara și Vasile Ciuta, Jebel câte o coroană.

Concertul Popovici-Dima în Timișoara, va avea loc la 14 Ianuarie 1902 în sala Redutei orașenești cu binevoitorul concurs al doamnelor Maria Dima și Lucia Cosma, cu următorul program:

- 1. a) L. Caccini: „Amarilli“. b) R. Wagner: Recitatio și Romanță din „Tannhauser“ dl D. Popovici. 2. F. Schubert: a) „Copila și Moartea“ b) „Tu ești odihna“, d-na M. Dima. 3. F. Mendelssohn: „Arie“ din „Paulus“. dl D. Popovici. 4. Chopin: Baladă pentru pian op 47 (as-dur) d-na L. Cosma. 5. a) G. F. Haendel: Recitatio și Arie din „Rinaldo“, b) A. Rubinstein: „Roua d-na M. Dima. 6. G. Dima: „Groza“ baladă dl D. Popovici. 7. C. Löve: „Archibald Douglas“, baladă, dl D. Popovici. 8. G. Dima a) „Somnoroase părăsele“. b) „Ceruleu meu“ c) „Știi tu mândră“ d-na D. Dima. 9. a) H. Wolf: „Musicantul“ b) R. Schumann: „Cel doi grenadir“, dl D. Popovici. 10. a) P. Tschaiikovsky: „La bal“ b) I. Brahms: „Iubire eternă“, d-na M. Dima. 11. a) G. Dima: „Cântecul păstorului“ b) G. Stefi-nescu: „Mândruțița dela munte“, dl D. Popovici. Acompaniarea la pian: dl G. Dima.

Dr. Emil Holub, vestitul călător, care a cutrierat o mare parte a Africii și a scris mult despre popoarele sălbatice d'acolo, după-cum se scrie din Viena, este bolnav de moarte.

Servitoare moderne. În Chicago s'a înmormântat nu de mult societatea servitoarelor. Societatea aceasta a hotărât că lucrul servitoarei în casă nu poate începe mai timpuriu de cinci și jumătate ciasuri dimineața și se sfârșește seara după masă, cu spălarea vaselor. Asta ar fi o pretenție modestă; dar din timpul de muncă astfel stabilit, trebuie zilnic dețrased două ore pentru plimbare, apoi Duminicile și la săptămână cel puțin două seri, când servitoarea poate eși. Lunea astfel trebuie împărțite orele de lucru, încât servitoarea să aibă timp în astă „zi ieftină“ să-și poată cumpăra cele de lipsă. Dacă servitoarea ar primi vizită, doamna nu-i permis să o conturbe dela aceasta. Dacă stăpâna are ceva cu servitoarea nu-i permis să o injure ci trebuie să se adreseze societății de servitoare, unde apoi se cercetează cauza și apoi care se va aște vinovată, plătește amendă în bani. Dacă doamna nu plătește această amendă societatea o baicotează.

Rugăm pe cei-ce ne datorează pentru foaie să binevoiască numai decât a-și achita abonamentul. Noi am așteptat destul; e rindul acum ca și cei cărora le-am creditat, să-și facă datoria.

Administrațiunea.

Editor Aurel Popovici Barcianu. Red. respons. Ioan Russu Sirianu.

Insertiuni și reclame.

Mai ieftin ca ori-unde!
„Hotel-restaurant Coronă“
Aug. Coltor — Blaj
ofereste On. Public român chilaile sale de ospașii modern mobilate, vinuri curate de pe Târnave și prima calitate de bere dela Steinbruch.

Banca generală de asigurare mutuală.

„TRANSILVANIA“

IN SIBIU.

asigurează pe lângă cele mai favorabile condițiuni :

1. în contra primejdiei de foc și de explozivi; clădiri de ori-ce fel, mărfuri, produse de câmp, mobile ș. a.;
2. pe viața omului în toate combinațiunile, precum: asigurări de capitaluri în cazul morții și pentru terminuri fixate, de zestre și de rente.

Deslășiri se dau, și oferte de asigurări se primesc din comitatele: Arad, Bichis, Bihor, Oidnad, Caras-Severin, Timis și Torontal

Agentura principală din Arad.

Strada (Széchenyi Nr. 1. casa dlui avocat Dr. Virgil Bogdan etagiul II.) precum și prin agenturile cercuale și speciale.

423 - 66

S'a început târguiala mare pentru Anul-nou în cel mai ieftin Bazar de concurență dela Teatru.

(Peste drum de statuia martirilor.)

Nu pot să dau decât un mic extract din inventarul deșertământului atât de bogat și corâspunzător pentru a cumpăra minunate jucării de copii.

Jucării pentru copii.

Păpușă franceză, cu corpul de lemn, mobil, cel mai fin fabricat.

Inălțimea în cm.	15	26	28	30	32
	16 cr.	33 cr.	38 cr.	43 cr.	50 cr.
	Dela cr.				
Păpuși îmbrăcate, costumate, cu gust executate	15				
Păpuși de piele	45				
Mașină de fier, cu vase	15				
Mobile de lemn și fer emailat	7				
Vase de lemn și de tinichea	7				
Domino de os cu 45 petri	43				
Laternă magică	45				
Cuțit cu evaduratură de elad. Richter-Comet	45				
Cvadratul de lemn	7				
Cvadratul în tablouri	30				
Serviciul de porțelan	15				
	Dela cr.				
Pușcă, sabie, tobă, capelă					
Pușcă cu două țevi și baionetă					90
Mașini de numărare					10
Trăsurice pentru păpușe					80
Cal ajustat pentru legat, 3-5 ani					1.20
Cărți cu chipuri, jocuri școlare					7
Soldați de lemn și zinc					15
Harmonică de gură și de mână					7
Drumuri de fer cu aparat mehanic					80
Paiațe, anim., scrincioab cu mehan. etc.					30
Căne, care umblă și latră					4

Obiecte de lux.

Albumuri pentru cartoline; albumuri, dela 40 cr. Casete arangate (ocasionale) dela 30 cr. Utensilul pentru fumători, din bronz și obsid, dela 90 cr. Chibritelnițe, scrumziere, stegnice, călimări de fer emailat, dela 45 cr. Albumuri de fotografii minunate executate, dela 45 cr. Statuete și vase de flori de porțelan și teracotă, dela 45.

Modă pentru bărbați.

Cămași albe, lucii, dela 75 cr.; cu cercuțe, dela 94 cr.; colorate de batist cu piepți moi, dela 97 cr.; de mătășă colorată, exemplare admirabile (ocasional) dela 1 fl. 20 cr. Guiere, dela 10 cr.; manșete albe și colorate, dela 19 cr.; cravate regate și funde dia mătășuri, dela 10 cr.; cravate de mătășă, de legat, dela 24 cr. Ciorapi de iarnă împlețiți, dela 13 cr.; pantaloni de pânză, dela 27 cr.; cămași de noapte cu cusături colorate, dela 83 cr.; tricouri de iarnă, cămași, pantaloni, dela 60 cr.

Pentru dame.

Dela cr.	Dela cr.
Cămași albe	47
Corseturi	45
Bluze de flanel Tennis	83
Halat de noapte pentru dame	85
Șorțuri de satin negru, cu broderie col.	45
Șorțuri albe ajour	16
Șorțuri albastre pentru bucătărie	20
Ciorapi de iarnă negri și colorați	21
Garniture de flanelă (fustă, pantaloni) fl. 1.49	

Mănuși împlețite și tricot, dela 20 cr. Batiste de mătășă, cu marginile cusute, cele mai noi modeluri, duzina 1 fl. 80 cr. — Perit de cap, gură, haine, piepteni, umbrele. Săpunuri, creme pentru dinți; geante de călătorie și pentru piașă. Mănuși, ciorapi, cărucioare, pentru copii. Păpușe pentru pereți; ghete de iarnă, pungă, tabachere, și mil și mil de obiecte nelășirate aici, — cu cel mai ieftin preț.

Desertământ special pentru jucării și obiecte de lux cu preț de 7-15 coroane. În cel mai ieftin Bazar de concurență dela Teatru, peste drum de statuia martirilor.

De mare importanță pentru domni!

Cel mai vechiu deposit de haine pentru bărbați și copii al Domnului

Moszkovitz Zsigmond

in Arad (sub teatru)

Recomandă atât Onor. Public, cât și Onor. sâi clienți pentru sezonul de iarnă și primăvară cel mai bogat asortat deposit de haine de tot felul pentru bărbați și copii, cu obicinuitele prețuri eține.

Max presus de toate îmi țin de datorie, ca să-mi câștig îndestulirea Onor. mei clienți atât prin marfa bună, cât și prin prețurile eține ce le ofer.

În această oportunitate semnez cu toată stima:

680 2-3

Moszkovitz Zsigmond.

Mare asortiment de cele mai fine materii indigene și din străinătate

Mare asortiment de blănărie.

Comandă se efulnesc în 24 ore.

HOFFMANN SÁNDOR

Prăvălie de mode și magazie de tepich.

„La Rândunică“.

ARAD. (Edificiul teatrului).

Telefon Nr. 10.

Telefon Nr. 10.

Principiul meu este să realizez un mare comerț cu prețuri ieftine și solide.

TÂRGUELI DE ANUL-NOU

Prețuri ieftine, fără concurență!

În marele meu magazin atât mărfurile mai fine, cum și cele de mai puțin preț, se vând cu preț redus, ca de ocazie 200% mai ieftin. Flanelă și barchet, resturi, se vând cu prețul jumătate.

Ocasiune!

- 1 frumos sort de batist 27 cr.
- 1 frumoasă bluză de flanel, modernă 95 cr.

Ocasiune!

- 1 metru barchet bun, de spălat 19 cr.
- 1 metru Loden cu lățime dublă 48 cr.
- 1 păreche mănuși de iarnă foarte bune 25 cr.

3 părechi ciorapi americani, pentru bărbați sau femei, numai un floren.

1 roulot (vig) pânză de Zips, 5 floreni 50 cruceri.

597 8-3

Mostre trimit în provincie punctual.

Cruce dublă electro-magnetică

vindecă și inviorază sub garanție.

Aparatul acesta, vindecă și folosește contra durerilor de cap, urechi și dinți, migrene, neuralgie, împedecarea circulațiunei sângelui, anemie, amețeli și turturi de ureche, bătăie de inimă, sgârșiri de inimă, asma, auzul greu, sgârșiri de stomac, lipsa poftei de mâncare, răceală la mână și picioare, reuma podagră ischias, udulul în pat, influinza, în somnia epilepsia circulația neregu-



lată a sângelui și multe altor boale cari la tractare normală a medicului se vindecă prin electricitate. Însușirea acestui aparat este că vindecă nu numai din timp în timp ci introduce constant în corpul omenesc binefăcătorul curent, când pe deoparte vindecă cu succes boalele aflătoare, eară pe de alta parte e cel mai bun scut contra îmbolnăvirilor.

Deosebită atențiune e a se da împrejurărei că acest aparat vindecă boale vechi de 15 ani.

În cancelaria mea se află atestate incușe în toate părțile lumii atestate cu mulțumire invențiunea mea și ori-cine poate examina acest aparat. Acei pacienți cari în decurs de 45 zile nu se va vindeca își retrimite banii.

Unde ori-ce încercare s'a constatat zădarnică, rog a proba aparatul meu. Atrag atențiunea P. T. public asupra faptului că aparatul meu nu e permis să se confunde cu aparatul „Volta“ deoarece „Casul-Volta“ atât în Germania cât și în Austro-Ungaria a fost oficios oprit fiind netolositor, pe când aparatul meu e în genere cunoscut apreciat și c'arectat.

Deja ieftinătatea crucii mele electro-magnetice o recomandă indeosebi.

Prețul aparatului mare e fl. 3, sau Cor. 6. — folosibil la morburii cari nu sunt mai vechi de 15 ani

Prețul aparatului mic e fl. 2, sau Cor. 4. — folosibil la copii și femei de constituție foarte slabă.

Expediție în centru și locul de vânzare pentru țară și străinătate e:

Albert Müller, Budapesta, V., str. Vadász 42. K. colțul str. Kálmán.